

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2019/2020

CENTRO: IES FERROL VELLO

CURSOS: 1º, 3º e 4º Eso

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

Data: 1/6/2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

Índice del usuario

1. BIOLOXÍA E XEOLOXÍA 1º ESO.....	3
1.1- Criterios de avaliación,estándares de aprendizaxe , mínimos esixibles, competencias imprescindibles e temporalización	3
1.2 3º AVALIACIÓN (Non avaliable).....	7
2. BIOLOXÍA E XEOLOXÍA 3º ESO.....	9
2.1- Criterios de avaliación,estándares de aprendizaxe , mínimos esixibles, competencias imprescindibles e temporalizació.....	9
2.2 3º AVALIACIÓN(Non avaliable).....	13
3. BIOLOXÍA E XEOLOXÍA 4º ESO.....	16
3.1- Criterios de avaliación,estándares de aprendizaxe , mínimos esixibles, competencias imprescindibles e temporalización.....	16
3.2. 3º AVALIACIÓN(Non avaliable).....	21
4. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN.....	23
5. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación).....	25
6. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE.....	27

1. BIOLOXÍA E XEOLOXÍA 1º ESO

1.1- Criterios de avaliación,estándares de aprendizaxe , mínimos esixibles, competencias imprescindibles e temporalización

Biología e Xeoloxía. 1º de ESO				
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	CC	Temporalización
				1º,2º,3º avaliación
Bloque 1. Habilidades, destrezas e estratexias. Metodoloxía científica				
B1.1. Utilizar adecuadamente o vocabulario científico nun contexto preciso e adecuado ao seu nivel.	BXB1.1.1. Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico, e exprésase de xeito correcto tanto oralmente como por escrito.	X	- CCL - CMCCT	1º,2º,3º avaliación
B1.2. Procurar, seleccionar e interpretar a información de carácter científico, e utilízala para formar unha opinión propia, expresarse con precisión e argumentar sobre problemas relacionados co medio natural e a saúde.	BXB1.2.1. Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes.	X	- CD - CAA	1º,2º,3º avaliación
	BXB1.2.2. Transmite a información seleccionada de xeito preciso, utilizando diversos soportes.	X	- CD - CCL	1º,2º,3º avaliación

	BXB1.2.3. Utiliza a información de carácter científico para formar unha opinión propia e argumentar sobre problemas relacionados.	X	- CAA - CCL	1º,2º,3º avaliación
B1.3. Realizar un traballo experimental coa axuda dun guión de prácticas de laboratorio ou de campo, describir a súa execución e interpretar os seus resultados	BXB1.3.1. Coñece e respecta as normas de seguridade no laboratorio, e coida os instrumentos e o material empregado.	X	- CMCCT - CS	1º,2º,3º avaliación
Bloque 2. A Terra no universo				
B2.1. Recoñecer as ideas principais sobre a orixe do Universo, e a formación e a evolución das galaxias.	BXB2.1.1. Identifica as ideas principais sobre a orixe do universo.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.2. Expór a organización do Universo e do Sistema Solar, así como algunhas das concepcións que sobre este sistema planetario se tiveron ao longo da historia.	BXB2.2.1. Recoñece os compoñentes do Universo e do Sistema Solar, e describe as súas características xerais.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.3. Relacionar comparativamente a posición dun planeta no sistema solar coas súas características.	BXB2.3.1. Precisa as características que se dan no planeta Terra que permiten o desenvolvemento da vida nel, e que non se dan nos outros planetas.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.4. Localizar a posición da Terra no Sistema Solar.	BXB2.4.1. Identifica a posición da Terra no Sistema Solar.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.5. Establecer os movementos da Terra, da Lúa e do Sol, e relacionalos coa existencia do día e a noite, as estacións, as mareas e as eclipses.	BXB2.5.1. Categoriza os fenómenos principais relacionados co movemento e a posición dos astros, e deduce a súa importancia para a vida.	X	CMCCT	1º avaliación
	BXB2.5.2. Interpreta correctamente en gráficos e esquemas fenómenos como as fases lunares e as eclipses, e establece a súa relación coa posición relativa da Terra, a Lúa e o Sol.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.6. Identificar os materiais terrestres segundo a súa abundancia e a distribución nas grandes capas da Terra.	BXB2.6.2. Describe as características xerais da codia, o manto e o núcleo terrestre, e os materiais que os compoñen, e relaciona esas características coa súa situación.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.7. Recoñecer as propiedades e as características dos minerais e das rochas, distinguir as súas aplicacións máis frecuentes e salienta a súa importancia económica e a xestión	BXB2.7.1. Identifica minerais e rochas utilizando criterios que permitan diferenciarlos.	X	- CMCCT - CAA	1º avaliación

sustentable	▪ BXB2.7.2. Describe algunhas das aplicacións máis frecuentes dos mi-nerais e das rochas no ámbito da vida cotiá.	▪ X	▪ CCEC	▪ 1º avaliación
	▪ BXB2.7.3. Recoñece a importancia do uso responsable e a xestión sustentable dos recursos minerais.	▪ X	▪ CSC	▪ 1º avaliación
▪ B2.8. Analizar as características e a composición da atmosfera, e as propiedades do aire.	▪ BXB2.8.1. Recoñece a estrutura e a composición da atmosfera.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación
	▪ BXB2.8.2. Recoñece a composición do aire e identifica os contaminantes principais en relación coa súa orixe.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación
	▪ BXB2.8.3. Identifica e xustifica con argumentacións sinxelas as causas que sustentan o papel protector da atmosfera para os seres vivos.	▪ X	▪ CMCC	▪ 2º avaliación
▪ B2.9. Investigar e recoller información sobre os problemas de contaminación ambiental actuais e as súas repercusións, e desenvolver actitudes que contribúan á súa solución.	▪ BXB2.9.1. Relaciona a contaminación ambiental coa deterioración ambiental, e propón accións e hábitos que contribúan á súa solución.	▪ X	▪ CSC ▪ CSIEE	▪ 2º avaliación
▪ B2.12. Interpretar a distribución da auga na Terra, así como o ciclo da auga e o uso que fai dela o ser humano.	▪ BXB2.12.1. Describe o ciclo da auga en relación cos seus cambios de estado de agregación.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación
▪ B2.13. Valorar e identificar a necesidade dunha xestión sustentable da auga e de actuacións persoais e colectivas que potencien a redución do consumo e a súa reutilización.	▪ BXB2.13.1. Comprende e identifica o significado da xestión sustentable da auga doce, e enumera medidas concretas que colaboren nesa xestión.	▪ X	▪ CSC ▪ CSIEE	▪ 2º avaliación
▪ B2.14. Xustificar e argumentar a importancia de preservar e non contaminar as augas doces e salgadas.	▪ BXB2.14.1. Recoñece os problemas de contaminación de augas doces e salgadas, en relación coas actividades humanas	▪ X	▪ CSC	▪ 2º avaliación
▪ B2.15. Seleccionar as características que fan da Terra un planeta especial para o desenvolvemento da vida.	▪ BXB2.15.1. Describe as características que posibilitaron o desenvolvemento da vida na Terra.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación
Bloque 3. A biodiversidade no planeta Terra				

▪ B3.2. Categorizar os criterios que serven para clasificar os seres vivos e identificar os principais modelos taxonómicos aos que pertencen os animais e as plantas máis comúns.	▪ BXB3.2.1. Identifica e recoñece exemplares característicos de cada un destes grupos, e salienta a súa importancia biolóxica.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación
▪ B3.3. Describir as características xerais dos grandes grupos taxonómicos e explicar a súa importancia no conxunto dos seres vivos.	▪ BXB3.3.1. Describe as características xerais e singulares de cada grupo taxonómico.	▪ x	▪ CMCC	▪ 2º avaliación
▪ B3.4. Caracterizar os principais grupos de invertebrados e vertebrados.	▪ BXB3.4.1. Asocia invertebrados comúns co grupo taxonómico ao que pertencen.	▪ x	▪ CMCCT	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
	▪ BXB3.4.2. Recoñece exemplares de vertebrados e asígnalos á clase á que pertencen.	▪ X	▪ CMCT	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
	▪ BXB3.4.1. Asocia invertebrados comúns co grupo taxonómico ao que pertencen.	▪ x	▪ CMCCT	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
Bloque 5. Proxecto de investigación				
▪ B5.1. Planear, aplicar e integrar as destrezas e as habilidades propias do traballo científico.	▪ BXB5.1.1. Integra e aplica as destrezas propias do método científico.	▪ X	▪ CAA ▪ CMCCT	1º,2º,3º
▪ B5.3. Utilizar fontes de información variada, e discriminar e decidir sobre elas e sobre os métodos empregados para a súa obtención.	▪ BXB5.3.1. Utiliza diferentes fontes de información, apoiándose nas TIC, para a elaboración e a presentación das súas investigacións.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CD	1º,2º,3º
▪ B5.4. Participar, valorar e respectar o traballo individual e en equipo.	▪ BXB5.4.1. Participa, valora e respecta o traballo individual e en grupo.	▪ X	▪ CSC ▪ CSIEE	1º,2º,3º
▪ B5.5. Expor e defender en público o proxecto de investigación realizado	▪ BXB5.5.1. Deseña pequenos traballos de investigación sobre animais e/ou plantas, os ecosistemas do seu contorno ou a alimentación e a nutrición humana, para a súa presentación e defensa na aula.	▪ X	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE ▪ CD	1º,2º,3º

1.2 3º AVALIACIÓN (Non available)

Biología e Xeoloxía. 1º de ESO			
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	CC
Bloque 3. A biodiversidade no planeta Terra			
▪ B3.5. Coñecer e definir as funcións vitais das plantas e a súa importancia para a vida, e caracterizar os principais grupos de plantas.	▪ BXB3.5.1. Detalla o proceso da nutrición autótrofa e relación coa súa importancia para o conxunto de todos os seres vivos.	▪ X	▪ CMCCT
		▪ BXB3.5.2. Describe as características xerais e singulares dos principais grupos de plantas.	▪ X
▪ B3.6. Utilizar claves dicotómicas ou outros medios para a identificación e a clasificación de animais e plantas.	▪ BXB3.6.1. Clasifica e identifica animais e plantas a partir de claves de identificación.	▪	▪ CAA
▪ B3.7. Determinar a partir da observación as adaptacións que permiten aos animais e ás plantas sobrevivir en determinados ecosistemas, con especial atención aos ecosistemas galegos.	▪ BXB3.7.1. Identifica exemplares de plantas e animais propios dalgúns ecosistemas ou de interese especial por seren especies en perigo de extinción ou endémicas.	▪ X	▪ CMCCT
	▪ BXB3.7.2. Relaciona coa súa adaptación ao medio a presenza de determinadas estruturas nos animais e nas plantas máis comúns.	▪ X	▪ CAA ▪ CMCCT
	▪ BXB3.7.3. Identifica exemplares de plantas e animais propios dos ecosistemas galegos.	▪	▪ CCEC
Bloque4. Os Ecosistemas			

▪ B4.1. Diferenciar os compoñentes dun ecosistema.	▪ BXB4.1.1. Identifica os compoñentes dun ecosistema.	▪ X	▪ CMCCT
▪ B4.2. Identificar nun ecosistema os factores desencadeantes de dese- quilibrios e establecer estratexias para restablecer o seu equilibrio.	▪ BXB4.2.1. Recoñece e enumera os factores desencadeantes de dese- quilibrios nun ecosistema.	▪	▪ CMCCT
▪ B4.3. Recoñecer e difundir accións que favorezan a conservación ambiental.	▪ BXB4.3.1. Selecciona accións que preveñen a destrución ambiental.	▪ X	▪ CSC ▪ CSIEE

2. BIOLOXÍA E XEOLOXÍA 3º ESO

2.1- Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe , mínimos esixibles, competencias imprescindibles e temporalización

Biología e Xeoloxía. 3º de ESO				
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	CC	Temporalización
				1º,2º,3º avaliación
Bloque 1. Habilidades, destrezas e estratexias. Metodoloxía científica				
▪ B1.1. Utilizar adecuadamente o vocabulario científico nun contexto preciso e adecuado ao seu nivel.	▪ BXB1.1.1. Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico e exprésase con corrección, tanto oralmente como por escrito.	▪ X	▪ CCL CMCC	1º,2º,3º avaliación

▪ B1.2. Procurar, seleccionar e interpretar a información de carácter científico, e utilízala para formar unha opinión propia, expresarse con precisión e argumentar sobre problemas relacionados co medio natural e a saúde	▪ BXB1.2.3. Utiliza a información de carácter científico para formar unha opinión propia e argumentar sobre problemas relacionados.	▪ X	▪ CAA ▪ CCL	▪ 1º,2º,3º avaliación
▪ B1.3. Realizar un traballo experimental con axuda dun guión de prácticas de laboratorio ou de campo, describir a súa execución e interpretar os seus resultados.	▪ BXB1.3.1. Coñece e respecta as normas de seguridade no laboratorio, e cuida os instrumentos e o material empregado.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CAA	▪ 1º,2º,3º avaliación
Bloque 2. A célula, unidade estrutural e funcional dos seres vivos				
▪ B2.1. Recoñecer que os seres vivos están constituídos por células e determinar as características que os diferencian da materia inerte.	▪ BXB2.1.1. Diferencia a materia viva da inerte partindo das características particulares de ambas. ▪ BXB2.1.2. Establece comparativamente as analogías e as diferenzas entre célula procariota e eucariota, e entre célula animal e vexetal.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación
▪ B2.2. Describir as funcións comúns a todos os seres vivos, diferenciando entre nutrición autótrofa e heterótrofa.	▪ BXB2.2.1. Recoñece e diferencia a importancia de cada función para o mantemento da vida. ▪ BXB2.2.2. Contrasta o proceso de nutrición autótrofa e nutrición heterótrofa, e deduce a relación entre elas.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación
Bloque 3. As persoas e a saúde. Promoción da saúde				
▪ B3.1. Catalogar os niveis de organización da materia viva (células, tecidos, órganos e aparellos ou sistemas) e diferenciar as principais estruturas celulares e as súas funcións.	▪ BXB3.1.1. Interpreta os niveis de organización no ser humano e procura a relación entre eles. ▪ BXB3.1.2. Diferencia os tipos celulares e describe a función dos orgánulos máis importantes.	▪ X	▪ CAA	▪ 1º avaliación
		▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación

▪ B3.2. Diferenciar os tecidos máis importantes do ser humano e a súa función.	▪ BXB3.2.1. Recoñece os principais tecidos que conforman o corpo humano e asóciaos á súa función.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación
▪ B3.5. Valorar e identificar hábitos e estilos de vida saudables como método de prevención das doenzas.	▪ BXB3.5.1. Coñece e describe hábitos de vida saudable e identifícaos como medio de promoción da súa saúde e da das demais persoas.	▪ X	▪ CSC	1º,2º,3º avaliación
▪ B3.7. Determinar o funcionamento básico do sistema inmune e as continuas contribucións das ciencias biomédicas, e describir a importancia do uso responsable dos medicamentos.	▪ BXB3.7.1. Explica en que consiste o proceso de inmunidade, e valora o papel das vacinas como método de prevención das doenzas.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CSC	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B3.11. Recoñecer a diferenza entre alimentación e nutrición, e diferenciar os principais nutrientes e as súas funcións básicas.	▪ BXB3.11.1. Discrimina o proceso de nutrición do da alimentación.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación
	▪ BXB3.11.2. Relaciona cada nutriente coa súa función no organismo, e recoñece hábitos nutricionais saudables.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación
▪ B3.14. Explicar os procesos fundamentais da nutrición, utilizando esquemas gráficos dos aparellos que interveñen nela.	▪ BXB3.14.1. Determina e identifica, a partir de gráficos e esquemas, os órganos, os aparellos e os sistemas implicados na función de nutrición, e relaciónao coa súa contribución no proceso.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación
▪ B3.15. Asociar a fase do proceso de nutrición que realiza cada aparello implicado.	▪ BXB3.15.1. Recoñece a función de cada aparello e de cada sistema nas funcións de nutrición.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 1º avaliación
▪ B3.16. Identificar os compoñentes dos aparellos dixestivo, circulatorio, respiratorio e excretor, e coñecer o seu funcionamento.	▪ BXB3.16.1. Coñece e explica os compoñentes dos aparellos dixestivo, circulatorio, respiratorio e excretor, e o seu funcionamento.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación
▪ B3.17. Indagar acerca das doenzas máis habituais nos aparellos relacionados coa nutrición, así como sobre as súas causas e a maneira de previlas.	▪ BXB3.17.1. Diferencia as doenzas máis frecuentes dos órganos, os aparellos e os sistemas implicados na nutrición, e asóciaas coas súas causas.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación

▪ B3.18. Describir os procesos implicados na función de relación, e os sistemas e aparellos implicados, e recoñecer e diferenciar os órganos dos sentidos e os cuidados do oído e a vista	▪ BXB3.18.3. Clasifica os tipos de receptores sensoriais e relaciónaos cos órganos dos sentidos en que se atopan.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º avaliación
▪ B3.20. Asociar as principais glándulas endócrinas coas hormonas que sintetizan e coa súa función	▪ BXB3.20.1. Enumera as glándulas endócrinas e asocia con elas as hormonas segregadas e a súa función.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B3.22. Identificar os principais ósos e músculos do aparello locomotor	▪ BXB3.22.1. Localiza os principais ósos e músculos do corpo humano en esquemas do aparello locomotor.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B3.25. Referir os aspectos básicos do aparello reprodutor, diferenciar entre sexualidade e reprodución, e interpretar debuxos e esquemas do aparello reprodutor.	▪ BXB3.25.1. Identifica en esquemas os órganos do aparello reprodutor masculino e feminino, e especifica a súa función.	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B3.26. Recoñecer os aspectos básicos da reprodución humana e describir os acontecementos fundamentais da fecundación, do embarazo e do parto.	▪ BXB3.26.2. Identifica os acontecementos fundamentais da fecundación, do embarazo e do parto	▪ X	▪ CMCCT	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B3.27. Comparar os métodos anticonceptivos, clasificalos segundo a súa eficacia e recoñecer a importancia dalgúns deles na prevención de doenzas de transmisión sexual.	▪ BXB3.27.2. Categoriza as principais doenzas de transmisión sexual e argumenta sobre a súa prevención.	▪ x	▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC	▪ 2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
Bloque 4. O relevo terrestre e a súa evolución				
▪ B4.3. Analizar e predicir a acción das augas superficiais, e identificar as formas de erosión e depósitos máis características.	▪ BXB4.3.1. Analiza a actividade de erosión, transporte e sedimentación producida polas augas superficiais, e recoñece algún dos seus efectos no relevo.	▪ X	▪ CMCCT	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B4.4. Valorar e analizar a importancia das augas subterráneas, e xustificar a súa dinámica e a súa relación coas augas superficiais.	▪ BXB4.4.1. Valora e analiza a importancia das augas subterráneas e os riscos da súa sobreexplotación.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CSC	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B4.5. Analizar a dinámica mariña e a súa influencia na modelaxe litoral.	▪ BXB4.5.1. Relaciona os movementos da auga do mar coa erosión, o transporte e a sedimentación no litoral, e identifica algunhas formas resultantes características.	▪ X	▪ CMCCT	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)

▪ B4.6. Relacionar a acción eólica coas condicións que a fan posible, e identificar algunhas formas resultantes.	▪ BXB4.6.1. Asocia a actividade eólica cos ambientes en que esta actividade xeolóxica pode ser relevante.	▪ X	▪ CMCCT	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
▪ B4.7. Analizar a acción xeolóxica dos glaciares e xustificar as características das formas de erosión e depósito resultantes.	▪ BXB4.7.1. Analiza a dinámica glacial e identifica os seus efectos sobre o relevo.	▪ X	▪ CMCCT	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
Bloque 6. Proxecto de investigación				
B6.1. Planear, aplicar e integrar as destrezas e as habilidades propias do traballo científico.	▪ BXB6.1.1. Integra e aplica as destrezas propias do método científico.	▪ X	▪ CAA ▪ CMCCT	1º,2º,3º avaliación
B6.4. Participar, valorar e respectar o traballo individual e en equipo.	▪ BXB6.4.1. Participa, valora e respecta o traballo individual e en grupo.	▪ X	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE	1º,2º,3º avaliación
B6.5. Expor e defender en público o proxecto de investigación realizado.	▪ BXB6.5.1. Deseña pequenos traballos de investigación sobre animais e/ou plantas, os ecosistemas do seu contorno ou a alimentación e a nutrición humana, para a súa presentación e defensa na aula.	▪ X	▪ CSIEE ▪ CD	1º,2º,3º avaliación
	▪ BXB6.5.2. Expresa con precisión e coherencia as conclusións das súas investigacións, tanto verbalmente como por escrito.	▪ X	▪ CCL ▪ CCEC	

2.2 3º AVALIACIÓN(Non available)

Bioloxía e Xeoloxía. 3º de ESO			
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	CC
Bloque 3. As persoas e a saúde. Promoción da saúde			
▪ B3.3. Descubrir, a partir do coñecemento do concepto de saúde e doenza, os factores que os determinan.	▪ BXB3.3.1. Argumenta as implicacións dos hábitos para a saúde, e xustifica con exemplos as eleccións que realiza ou pode realizar para promoverla individual e colectivamente.	▪	▪ CSC
▪ B3.4. Clasificar as doenzas e determinar as infecciosas e non infecciosas máis comúns que afectan a poboación (causas, prevención e tratamentos).	▪ BXB3.4.1. Recoñece as doenzas e as infeccións máis comúns, e relaciónaaas coas súas causas.	▪	▪ CMCCT
	▪ BXB3.4.2. Distingue e explica os mecanismos de transmisión das doenzas infecciosas.	▪ X	▪ CMCCT
▪ B3.6. Seleccionar información, establecer diferenzas dos tipos de doenzas dun mundo globalizado e deseñar propostas de actuación.	▪ BXB3.6.1. Establece diferenzas entre as doenzas que afectan as relacións dun mundo globalizado, e diseña propostas de actuación.	▪	▪ CSC ▪ CSIEE
▪ B3.8. Recoñecer e transmitir a importancia que ten a prevención como práctica habitual e integrada nas súas vidas e as consecuencias positivas da doazón de células, sangue e órganos.	▪ BXB3.8.1. Detalla a importancia da doazón de células, sangue e órganos para a sociedade e para o ser humano.	▪ X	▪ CSC
▪ B3.9. Investigar as alteracións producidas por distintos tipos de substancias aditivas, e elaborar propostas de prevención e control.	▪ BXB3.9.1. Detecta as situacións de risco para a saúde relacionadas co consumo de substancias tóxicas e estimulantes, como tabaco, alcohol, drogas, etc., contrasta os seus efectos nocivos e propón medidas de prevención e control.	▪ X	▪ CSC ▪ CSIEE

▪ B3.10. Recoñecer as consecuencias para o individuo e a sociedade de seguir condutas de risco.	▪ BXB3.10.1. Identifica as consecuencias de seguir condutas de risco coas drogas, para o individuo e a sociedade.	▪ X	▪ CSC
Bloque 4. O relevo terrestre e a súa evolución			
▪ B4.1. Identificar algunhas das causas que fan que o relevo difira duns sitios a outros.	▪ BXB4.1.1. Identifica a influencia do clima e das características das rochas que condicionan os tipos de relevo e inflúen neles.	▪	▪ CMCCT
▪ B4.2. Relacionar os procesos xeolóxicos externos coa enerxía que os activa e diferenciarlos dos procesos internos.	▪ BXB4.2.1. Relaciona a enerxía solar cos procesos externos, e xustifica o papel da gravidade na súa dinámica.	▪ X	▪ CMCCT
	▪ BXB4.2.2. Diferencia os procesos de meteorización, erosión, transporte e sedimentación, e os seus efectos no relevo.	▪ X	▪ CMCCT
▪ B4.8. Indagar e identificar os factores que condicionan a modelaxe da paisaxe nas zonas próximas ao alumnado.	▪ BXB4.8.1. Investiga acerca da paisaxe do seu contorno máis próximo e identifica algúns dos factores que condicionaron a súa modelaxe.	▪	▪ CCEC ▪ CAA
▪ B4.9. Recoñecer e identificar a actividade xeolóxica dos seres vivos e valorar a importancia da especie humana como axente xeolóxico externo.	▪ BXB4.9.1. Identifica a intervención de seres vivos en procesos de meteorización, erosión, transporte e sedimentación.	▪	▪ CMCCT
	▪ BXB4.9.2. Valora e describe a importancia das actividades humanas na transformación da superficie terrestre.	▪	▪ CSC ▪ CCEC
▪ B4.10. Diferenciar os cambios na superficie terrestre xerados pola enerxía do interior terrestre dos de orixe externa.	▪ BXB4.10.1. Diferencia un proceso xeolóxico externo dun interno e identifica os seus efectos no relevo.	▪	▪ CMCCT
▪ B4.11. Analizar as actividades sísmica e volcánica, as súas características e os efectos que xeran.	▪ BXB4.11.1. Coñece e describe como se orixinan os sismos e os efectos que xeran.	▪ X	▪ CMCCT
	▪ BXB4.11.2. Relaciona os tipos de erupción volcánica co magma que as orixina, e asóciaos co seu grao de perigo.	▪	▪ CMCCT

▪ B4.12. Relacionar a actividade sísmica e volcánica coa dinámica do interior terrestre e xustificar a súa distribución planetaria.	▪ BXB4.12.1. Xustifica a existencia de zonas en que os terremotos son máis frecuentes e de maior magnitude.	▪ X	▪ CAA ▪ CMCCT
▪ B4.13. Valorar e describir a importancia de coñecer os riscos sísmico e volcánico, e as formas de previlos.	▪ BXB5.13.1. Valora e describe o risco sísmico e, de ser o caso, volcánico existente na zona en que habita, e coñece as medidas de prevención que debe adoptar.	▪ X	▪ CAA ▪ CSC
Bloque 5. O solo como ecosistema.			
▪ B5.1. Analizar os compoñentes do solo e esquematizar as relacións entre eles.	▪ BXB5.1.1. Recoñece que o solo é o resultado da interacción entre os compoñentes bióticos e abióticos, e sinala algunha das súas interaccións.	▪ X	▪ CMCCT
▪ B5.2. Valorar e determinar a importancia do solo e os riscos que comporta a súa sobreexplotación, degradación ou perda.	▪ BXB5.2.1. Recoñece a fragilidade do solo e valora a necesidade de prote- xelo.	▪	▪ CMCCT ▪ CSC

3. BIOLOXÍA E XEOLOXÍA 4º ESO

3.1- Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe , mínimos esixibles, competencias imprescindibles e temporalización

Biología e Xeoloxía. 4º de ESO				
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	TEMPORALIZACIÓN
				1º, 2º 3º AVALIACIÓN
Bloque 1. A evolución da vida				
B1.1. Determinar as analogías e as diferenzas na estrutura das células procariotas e eucariotas, e interpretar as relacións evolutivas entre elas.	BXB1.1.1. Compara a célula procariota e a eucariota, a animal e a vexetal, e reconece a función dos orgánulos celulares e a relación entre morfoloxía e función.	X	- CAA - CMCCT	2º avaliación
	BXB1.1.2. Identifica tipos de células utilizando o microscopio óptico, micrografías e esquemas gráficos.		- CD - CAA	2º avaliación
B1.2. Identificar o núcleo celular e a súa organización segundo as fases do ciclo celular, a través da observación directa ou indirecta.	BXB1.2.1. Distingue os compoñentes do núcleo e a súa función segundo as etapas do ciclo celular.	X	- CCL - CAA	2º avaliación
B1.3. Comparar a estrutura dos cromosomas e da cromatina.	BXB1.3.1. Reconece as partes dun cromosoma utilizándoo para construír un cariotipo.	X	CMCCT	2º avaliación
B1.4. Formular e identificar os principais procesos que teñen lugar na mitose e na meiose, e revisar o seu significado e a súa importancia biolóxica.	BXB1.4.1. Reconece as fases da mitose e meiose, diferencia ambos os procesos e distingue o seu significado biolóxico.	X	- CMCCT - CAA	2º avaliación

Bioloxía e Xeoloxía. 4º de ESO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	TEMPORALIZACIÓN
				1º,2º 3º AVALIACIÓN
B1.5. Comparar os tipos e a composición dos ácidos nucleicos, e relacionalos coa súa función.	BXB1.5.1. Distingue os ácidos nucleicos e enumera os seus compoñentes.	X	- CAA - CSIEE	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
B1.7. Comprender e ilustrar como se expresa a información xenética, utilizando o código xenético e resolvendo problemas sinxelos.	BXB1.7.1. Ilustra os mecanismos da expresión xenética por medio do código xenético.	X	- CAA - CSIEE	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
B1.9. Formular os principios da xenética mendeliana, aplicando as leis da herdanza na resolución de problemas sinxelos, e recoñecer a base cromosómica das leis de Mendel.	BXB1.9.1. Recoñece os principios básicos da xenética mendeliana e resolve problemas prácticos de cruzamentos con un ou dous caracteres.	X	- CMCCT - CAA - CCEC	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
B1.10. Diferenciar a herdanza do sexo e a ligada ao sexo, e establecer a relación entre elas.	BXB1.10.1. Resolve problemas prácticos sobre a herdanza do sexo e a ligada ao sexo.	X	- CAA - CSIEE	2º e 3º avaliación(sen proba presencial)
Bloque 2. A dinámica da Terra				
B2.1. Recoñecer, compilar e contrastar feitos que amosen a Terra como un planeta cambiante.	BXB2.1.1. Identifica e describe feitos que amosen a Terra como un planeta cambiante, e relaciónaos cos fenómenos que suceden na actualidade.	X	CAA	1º avaliación
B2.2. Rexistrar e reconstruír algúns dos cambios máis notables da historia da Terra, e asocialos coa súa situación actual.	BXB2.2.1. Reconstrúe algúns cambios notables na Terra, mediante a utilización de modelos temporais a escala e recoñecendo as unidades temporais na historia xeolóxica.	X	- CAA - CSIEE	1º avaliación
B2.3. Categorizar e integrar os procesos xeolóxicos máis importantes da historia da Terra.	BXB2.3.1. Discrimina os principais acontecementos xeolóxicos, climáticos e biolóxicos que tiveron lugar ao longo da historia da Terra, e recoñece algúns animais e plantas característicos de cada era.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.4. Recoñecer e datar eóns, eras e períodos xeolóxicos, utilizando o coñecemento dos fósiles	BXB2.4.1. Relaciona algún dos fósiles guía máis característico coa súa era xeolóxica.	X	CAA	1º avaliación

Bioloxía e Xeoloxía. 4º de ESO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	TEMPORALIZACIÓN
				1º,2º 3º AVALIACIÓN
guía.				
B2.6. Comprender e comparar os modelos que explican a estrutura e a composición da Terra.	BXB2.6.1. Analiza e compara os modelos que explican a estrutura e a composición da Terra.	X	CAA	1º avaliación
B2.7. Combinar o modelo dinámico da estrutura interna da Terra coa teoría da tectónica de placas.	BXB2.7.1. Relaciona as características da estrutura interna da Terra e asóciaas cos fenómenos superficiais.	X	- CAA - CSIEE	1º avaliación
B2.9. Interpretar algúns fenómenos xeolóxicos asociados ao movemento da litosfera e relacionalos coa súa situación en mapas terrestres. Comprender os fenómenos naturais producidos nos contactos das placas.	BXB2.9.1. Coñece e explica razoadamente os movementos relativos das placas litosféricas.	X	- CAA - CMCCT	1º avaliación
	BXB2.9.2. Interpreta as consecuencias dos movementos das placas no relevo.	X	CAA	1º avaliación
B2.10. Explicar a orixe das cordilleiras, os arcos de illas e os oróxenos térmicos.	BXB2.10.1. Identifica as causas dos principais relevos terrestres.	X	CMCCT	1º avaliación
B2.11. Contrastar os tipos de placas litosféricas e asociarlles movementos e consecuencias.	BXB2.11.1. Relaciona os movementos das placas con procesos tectónicos.	X	- CAA - CCL	1º avaliación
Bloque 3. Ecoloxía e medio ambiente				
B3.1. Explicar os conceptos de ecosistema, biótomo, poboación, comunidade, ecotón, hábitat e nicho ecolóxico.	BXB3.1.1. Identifica o concepto de ecosistema e distingue os seus compoñentes.	X	CMCCT	2º avaliación
	BXB3.1.2. Analiza as relacións entre biótomo e biocenose, e avalía a súa importancia para manter o equilibrio do ecosistema.	X	- CAA - CSIEE - CCL	2º avaliación
	BXB3.2.1. Interpreta as adaptacións dos seres vivos a un ambiente determinado, relacionando a adaptación co factor	X	CSC	2º avaliación

Bioloxía e Xeoloxía. 4º de ESO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	TEMPORALIZACIÓN
				1º,2º 3º AVALIACIÓN
B3.2. Comparar adaptacións dos seres vivos a diferentes medios, mediante a utilización de exemplos.	ou os factores ambientais desencadeantes deste.		CAA	
B3.3. Categorizar os factores ambientais e a súa influencia sobre os seres vivos, e recoñecer o concepto de factor limitante e límite de tolerancia.	BXB3.3.1. Recoñece os factores ambientais que condicionan o desenvolvemento dos seres vivos nun ambiente determinado, e valora a súa importancia na conservación deste.	X	- CMCCT - CAA	2º avaliación
B3.4. Identificar as relacións intraespecíficas e interespecíficas como factores de regulación dos ecosistemas.	BXB3.4.1. Recoñece e describe relacións e a súa influencia na regulación dos ecosistemas, interpretando casos prácticos en contextos reais.	X	CMCCT	2º avaliación
B3.5. Explicar os conceptos de cadeas e redes tróficas.	BXB3.5.1. Recoñece os niveis tróficos e as súas relacións nos ecosistemas, e valora a súa importancia para a vida en xeral e o mantemento destas.	X	- CAA - CSC - CCL	2º avaliación
B3.7. Relacionar as perdas enerxéticas producidas en cada nivel trófico co aproveitamento dos recursos alimentarios do planeta desde un punto de vista sustentable.	BXB3.7.1. Establece a relación entre as transferencias de enerxía dos niveis tróficos e a súa eficiencia enerxética.	X	CAA	2º avaliación
B3.8. Contrastar algunhas actuacións humanas sobre diferentes ecosistemas, valorar a súa influencia e argumentar as razóns de certas actuacións individuais e colectivas para evitar a súa deterioración.	BXB3.8.1. Argumenta sobre as actuacións humanas que teñen unha influencia negativa sobre os ecosistemas: contaminación, desertización, esgotamento de recursos, etc.	X	- CSC - CCL - CCEC	2º avaliación
B3.9. Concretar procesos de tratamento de residuos e describir a xestión que dos residuos se fai no seu contorno próximo.	BXB3.9.1. Describe os procesos de tratamento de residuos, e valora criticamente a súa recollida selectiva.	X	- CSC - CSIEE	2º avaliación
	BXB3.10.1. Argumenta os pros e os contras da reciclaxe e	X	CSC	2º avaliación

Bioloxía e Xeoloxía. 4º de ESO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	TEMPORALIZACIÓN
				1º,2º 3º AVALIACIÓN
B3.10. Contrastar argumentos a favor da recollida selectiva de residuos e a súa repercusión a nivel familiar e social.	da reutilización de recursos materiais.		CAA	
B3.11. Asociar a importancia da utilización de enerxías renovables no desenvolvemento sustentable.	BXB3.11.1. Destaca a importancia das enerxías renovables para o desenvolvemento sustentable do planeta.	X	- CSC - CCL	2º avaliación
Bloque 4. Proxecto de investigación				
B4.1. Planear, aplicar, e integrar as destrezas e as habilidades propias do traballo científico.	BXB4.1.1. Integra e aplica as destrezas propias dos métodos da ciencia.	X	- CAA - CMCCT - CSIEE	1º,2º,3º avaliación
B4.2. Elaborar hipóteses e contrastalas a través da experimentación ou da observación e a argumentación.	BXB4.2.1. Utiliza argumentos que xustifiquen as hipóteses que propón.	X	- CAA - CCL - CMCCT	1º,2º,3º avaliación
B4.3. Discriminar e decidir sobre as fontes de información e os métodos empregados para a súa obtención.	BXB4.3.1. Utiliza fontes de información, apoiándose nas TIC, para a elaboración e a presentación das súas investigacións.	X	- CAA - CCL - CMCCT - CD	1º,2º,3º avaliación
B4.4. Participar, valorar e respectar o traballo individual e en grupo.	BXB4.4.1. Participa, valora e respecta o traballo individual e en grupo.	X	- CAA - CSC - CSIEE	1º,2º,3º avaliación
B4.5. Presentar e defender en público o proxecto de investigación realizado.	BXB4.5.1. Deseña pequenos traballos de investigación sobre animais e/ou plantas, os ecosistemas do seu contorno ou a alimentación e a nutrición humana, para a súa presentación e a súa defensa na aula.	X	- CCL - CSIEE - CD - CMCCT	1º,2º,3º avaliación

Bioloxía e Xeoloxía. 4º de ESO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	TEMPORALIZACIÓN
				1º,2º 3º AVALIACIÓN
	BXB4.5.2. Expresa con precisión e coherencia as conclusións das súas investigacións, tanto verbalmente como por escrito.	X	CCL	1º,2º,3º avaliación

3.2. 3º AVALIACIÓN(Non available)

Bioloxía e Xeoloxía. 4º de ESO			
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	CC
Bloque 1. A EVOLUCIÓN DA VIDA			
B1.5. Comparar os tipos e a composición dos ácidos nucleicos, e relacionalos coa súa función.	BXB1.5.1. Distingue os ácidos nucleicos e enumera os seus compoñentes.	X	- CAA - CSIEE
B1.6. Relacionar a replicación do ADN coa conservación da información xenética.	BXB1.6.1. Recoñece a función do ADN como portador da información xenética, e relaciónao co concepto de xene.	X	CAA

▪ B1.7. Comprender e ilustrar como se expresa a información xenética, utilizando o código xenético e resolvendo problemas sinxelos.	▪ BXB1.7.1. Ilustra os mecanismos da expresión xenética por medio do código xenético.	▪ X	▪ CAA ▪ CSIEE
▪ B1.8. Valorar e recoñecer o papel das mutacións na diversidade xenética, e comprender a relación entre mutación e evolución.	▪ BXB1.8.1. Recoñece e explica en que consisten as mutacións e os seus tipos.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CAA
▪ B1.12. Identificar as técnicas da enxeñaría xenética: ADN recombinante e PCR.	▪ BXB1.12.1. Diferencia técnicas de traballo en enxeñaría xenética.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CSIEE
▪ B1.13. Comprender e describir o proceso da clonación.	▪ BXB1.13.1. Describe as técnicas de clonación animal, distinguindo clonación terapéutica e reprodutiva.	▪ X	▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CAA
▪ B1.14. Recoñecer as aplicacións da enxeñaría xenética: organismos modificados xeneticamente (OMX).	▪ BXB1.14.1. Analiza as implicacións éticas, sociais e ambientais da enxeñaría xenética.	▪ X	▪ CSC ▪ CSIEE
▪ B1.15. Valorar e interpretar as aplicacións da tecnoloxía do ADN recombinante na agricultura, na gandaría, no ambiente e na saúde.	▪ BXB1.15.1. Interpreta criticamente as consecuencias dos avances actuais no campo da biotecnoloxía.	▪ X	▪ CSC
▪ B1.16. Coñecer e describir as hipóteses sobre a orixe da vida e as probas da evolución. Comparar lamarckismo, darwinismo e neodarwinismo.	▪ BXB1.16.1. Distingue as características diferenciadoras entre lamarckismo, darwinismo e neodarwinismo.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CAA
▪ B1.17. Comprender e establecer os mecanismos da evolución destacando a importancia da mutación e a selección. Analizar o debate entre gradualismo, saltacionismo e neutralismo.	▪ BXB1.17.1. Establece a relación entre variabilidade xenética, adaptación e selección natural.	▪ X	▪ CAA
▪ B1.18. Interpretar árbores filoxenéticas, incluíndo a humana.	▪ BXB1.18.1. Interpreta árbores filoxenéticas.	▪ X	▪ CAA
▪ B1.19. Describir a hominización.	▪ BXB1.19.1. Recoñece e describe as fases da hominización.	▪ X	▪ CMCCT ▪ CCL

4. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

De acordo ás instrucións do 27 de Abril para o desenvolvemento do terceiro trimestre, a avaliación realizarase do seguinte xeito:

- O profesor fai un seguimento diario do progreso do alumnado mediante a resolución de dúbidas, a recollida das tarefas, así como a corrección e a comunicación das cualificacións das tarefas entregadas.
- Para adaptar os criterios de avaliación valorarase a evolución do alumnado durante os dous primeiros trimestres e o traballo desenvolvido durante o terceiro trimestre.

PROCEDEMENTO	Realización de cuestionarios/formularios, kahoots, e actividades con prazo de entrega, en algún caso orais mediante videoconferencia (3º e 4º Eso), traballos de investigación sobre diferentes temas.
INSTRUMENTOS	Plataforma evaedixgal(1º eso), moodle e googleclassroom(3º e 4º Eso), vídeos variados(Xeoclip, bio(Eso)sfera...), formularios, boletíns de problemas, examen oral (3º Eso)
CUALIFICACIÓN	A cualificación da avaliación ordinaria calcularase a partir dunha media ponderada das notas das dúas primeiras avaliacións. As ponderacións para cada materia están recollidas na Addenda do 15 de Abril. Esta cualificación poderá ser incrementada ata un máximo de 1,5 puntos en función da participación do/a alumno/a nas actividades do terceiro trimestre, que en ningún caso será tido en conta de xeito negativo. $(1^{\text{a}}\text{av} + 2^{\text{a}}\text{av} \cdot 0,65):1,65$ <u>1º eso e 3º Eso:</u> +3ªav

	4º Eso: $(1^{\text{a}}\text{av} + 2^{\text{a}}\text{av} \cdot 0,60):1,60$ $+3^{\text{a}}\text{av}$
RECUPERACIÓN AVALIACIÓNS SUSPENSAS	- O alumnado de 1º eso poderá recuperalas a través dos traballos de reforzo, recuperación e repaso realizados durante a terceira. - O alumnado de 3º e 4º eso poderá realizar unha proba telemática e traballos de reforzo, recuperación e repaso realizados durante a terceira.
PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBR	O alumnado terá que facen unhas actividades durante o verán. A entrega desas actividades suporá a metade da nota da proba de setembro. A outra metade consistirá nun examen con actividades similares as das actividades propostas.
PENDENTES	- <u>Un boletín de exercicios, cuestionarios e actividades de reforzo</u> que versarán sobre os contidos mínimos da materia correspondente. Se o alumnado resolve todos os boletíns, entregaos en prazo e realiza as correccións indicadas, non precisará realizar unha proba escrita, e considerarase superada a materia do curso pendente cunha nota máxima dun 5. - Se o alumnado non realiza ou non entrega os boletíns terá que presentarse a unha <u>proba extraordinaria en xuño</u>, e se non aproba a proba de setembro.

5. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)

NIVEL	CONTIDOS PROGRAMADOS PARA O 3º TRIMESTRE	ADAPTACIÓN DOS CONTIDOS PARA O 3º TRIMESTRE
Bioloxía e xeoloxía 1º ESO	O reino Animal. Os animais invertebrados O reino Animal. Os animais vertebrados O reino das Plantas O reino das Plantas : funcións Os ecosistemas O medio ambiente	O reino Animal. Os animais invertebrados O reino Animal. Os animais vertebrados O reino das plantas. Repaso e reforzo dos contidos da 1º avaliación
Bioloxía e xeoloxía 3º ESO	A relación: o sistema endocrino e o aparello locomotor A reprodución A saúde e o sistema inmunitario	A relación: o sistema endocrino e o aparello locomotor A reprodución A saúde e o sistema inmunitario A modelaxe do relevo

	Relevo e os procesos xeolóxicos externos A modelaxe do relevo A dinámica interna da Terra Os minerais e as rochas	Repaso e reforzo dos contidos da 2º avaliación.
Bioloxía e xeoloxía 4º ESO	Herdanza xenética. Información e manipulación xenética. A orixe e a evolución da vida.	Herdanza xenética. Traballo de investigación sobre xenética Información e manipulación xenética Repaso dos contidos da 1º e 2º avaliación.

- Tarefas nas plataformas eva edixgal/ Moodle/Classroom: vídeos, lectura de artigos, actividades do libro de texto, Kahoot, formularios/cuestionarios.
- Resolución de retos e pequenas investigacións
- Clases por videoconferencia
- As tarefas están pautadas e adaptadas ao número de horas semanais da materia como ao ritmo e dificultades que podan atopar o alumnado.

6. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

• INFORMACIÓN

En 1º ESO : A comunicación co alumnado é mediante a axenda virtual do instituto, por correo electrónico e utilizando a

aplicación abalarmobil. A comunicación tamén é a través do titor, epode ser por vía telefónica en casos puntuais. Para o alumnado con AC a comunicación é mediante correo electrónico ou a través do titor.

En 3º Eso e 4º da Eso : A comunicación co alumnado é mediante a axenda virtual do instituto , por correo electrónico e utilizando a plataforma Moodle e google classroom. A comunicación tamén é a través do titor. Para o alumnado con AC a comunicación é mediante correo electrónico ou a través do titor co alumnado ou cos pais.

As familias estarán informadas en todo momento das tarefas de repaso, recuperación e ampliación dos seus fillos a través do titor ou directamente do profesor que imparte a asignatura por medio da aplicación de abalamóbil ou mediante correo electrónico. E semanalmente reciben un correo coas tarefas que o alumnado foi realizando ou non durante esa semana nas diferentes materias.

- **PUBLICIDADE**

Publicación obrigatoria na páxina web do centro.